

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De Laude Dei, & de necessariis inte[n]denti laudi diuinæ. Pars VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

aliquis pro se ad Deū dirigit, & est oratio qua aliquis pro alio intercedit, quæ suffragium dicitur, quod suffragium humiliter petendum est, & maximè à sanctis qui iā beati sunt. Job. 5. Ad 2. loquem sanctorum conuerrere. Populus etiam humiliter debet suffragium petere à ministris ecclesiæ. Leuiti. 3. Rogante pro eis sacerdote, propitius erit eis Dominus: Item habetur eiusdem 5. & Num. 16. Deprecatus est Aaron pro populo, & plaga cessauit. Ministri etiam ecclesiæ suffragium humiliter debent petere à populo, exemplo Pauli ad Ro. 15. Obsecro, inquit, vos fratres per Dominum nostrū Iesum Christum, & per charitatem Sancti Spiritus, vt adiuueris me in orationibus vestris pro me ad Deum. Item petendum est suffragiū ab his qui creduntur esse specialis Dei amici. Job. 42. Iob seruus meus orabit pro vobis: factera eius suscipiam. Illi verò qui in Christo decedit, dicendū est illud Genes. 40. Memento mei cum bene tibi fuerit. Libenter debet orare vnus pro alio. Iac. 5. Orate pro inuicem, vt saluemini. Et 1. Io. 5. Qui scit fratrem suum peccare peccatū non ad mortem perat, & dabitur ei &c. Multum etiam sperandū est de suffragiis sanctorum. ad Philip. 1. Scio quod hoc mihi proueniet ad salutem per vestram orationem. Idem ad Philemonem: Spero per orationes vestras donari me vobis. De commendatione, & expositione Dominicæ orationis, require in sermone illo episcopalium: Omnes vnanimis in oratione estote. Isidor. de summo bono: Fidei symbolum & dominica oratio pro tota lege paruulis ecclesiæ ad cælorum regna sufficit capeſſenda: omnis enim latitudo scripturarum, in eadē oratione Dominica & Symboli breuitate concluditur.

De laude Dei, & de necessariis intēdenti laudi diuine. PARS VIII.

Nunc tangendū est de laude Dei & gratiarum actione, quæ in orationibus suis consuevit ecclesia admiscere. Et primò de laude Dei. Ad quam multum incitat nos Sacra scriptura. Danieli: Immola Deo sacrificium laudis. Idem: Psallite Deo nostro, psallite &c. Ecclesi. 39. In omni corde & ore collaudate & benedicite nomen Domini. Heb. 13. Offeramus hostiā laudis semper Deo. Apoc. 19. Laudē dicite Deo nostro omnes sancti eius, & qui timetis Deū pusilli & magni. Ad laudandū Deum maximè incitat scriptura Psalmorum in tertia quinquagena, quæ in laude terminatur: Omnis spiritus laudet dominum: & in qua sunt tot psalmi incipientes vel à verbo laudandi, vel confitendi, vel cantandi. Item ad laudandū Deū incitat omnis creatura. Gregor. Mirū est, quod homo semper Deū non laudat: quia qualibet crea-

cura ad eum laudandum semper inuitat. Opera laudabilia animam laudabilem ostendunt. Eccl. 9. In manu artificum opera laudabuntur. Proverb. vlt. Laudent eam in portis opera eius. Aug. 4. lib. Confes. Si placent opera domini, ex his lauda: & in artum eorum retorque amorē, ne in his quæ tibi placent, tu displiceas. Idē intellige de aliis operibus Dei. Laudatio Dei est valde nobilis operatio, cum angeli & animæ iam beatæ huic operationi intendant. In Psal. Beati qui habitant in domo tua Domine in secula seculorum laudabunt te. Aug. in lib. de Ciuit. Dei: Vacabimus & videbimus, videbimus & amabimus, amabimus & laudabimus. Laudationem ponit vltimā operationē: ideo pallio comparatur. Esa. 61. Palliū laudis pro spiritu meroris. Palliū suspēditur aliis vestibus. Ber. loquens de cælesti ciuitate; dicit quod operatio est assidua Dei laudatio. multum gaudere debent qui in terris admittitur ad hanc cælestem operationē extendam. Aug. in lib. de doctrin. Christ. Deus cum de illo nihil digni dici possit, admittit tamen humanæ vocis obsequium, & rebus nostris in laude sua nos gaudere voluit. Bernar. super Cant. Nihil ita propriè in terris representat quendam cælestis habitationis statū, sicut alacritas laudantium Deum. Qui beati sunt perfectè Deum laudāt: sed qui sunt in presenti vita, imperfectè. Vnde iubilant. Iob 38. Cum me laudarent simul astra maruata, & iubilaret omnes filij Dei. Greg. Iubilatio dicitur, cum cordis lætitia oris efficacia non impletur. Laudant angeli, qui iā tantæ claritatis latitudinē in sublimibus vident. Iubilant verò homines, qui adhuc in inferioribus oris sui angustias sustinent. Bernar. Semiuuius in terra relictus semilaudare possum: vbi totus viro ibo totus in laudem. ¶ Loquela homini data est ad laudandum Deum: & qui Deum nō laudat, quasi mutus reputandus est. Aug. in libro Conf. Væ tacentibus de te, quoniā loquaces muti sunt. Felix esset qui semper posset laudī diuine insistere. Hierony. Felix lingua quæ non nouit nisi de diuinis texere sermonē. In Psal. Semper laus eius in ore meo. Eccl. vlt. Laudabo nomē tuū in fide. Esa. 62. Tota die & tota nocte nō rabeūt, operatio ista valde est Deo gloriosa. In Psal. Sacrificiū laudis honorificabit me. Tob. 12. Opera Dei reuelare & confiteri honorificū est. Itē operatio ista homini valde est utilis. Ipsa malignum spiritū fugat. Reg. 16. Ecce spiritus domini malus exagitat te. Iubeat dominus noster rex, & serui tui qui coram te sunt querant hominē sciētē psallere in cithara: vt quādo arripuerit te spiritus domini noster, psallat manu sua, & leuius feras. Et subditur in hoc capitulo

David tol
nim ab e
& ab inin
rat. Greg.
his agitur
caneret p
minem la
tibi. lac. 5.
gl. Crebra
corde exp
tis missa
ditatio ad
tio mund
¶ Et notā
az ex qu
udo mili
homines
confiream
fructū su
scētētem &
Gaudete,
dominus
duo Cher
quasi ad
saltando
rubin qu
Dei assu
rificantes
nem don
plo laud
ratio ista
Deus. Ps
Vocifera
Quid cla
verba no
mō prou
peccator
Confessi
vox eni
cessaria
lantes h
Dau

David tollebat citharam, &c. & leuius habebat. Saül: recedebat enim ab eo spiritus malus, in Psal. Laudans inuocabo dominum, & ab inimicis meis saluus ero. Item Spiritui sancto viam præparat. Greg. super Ezech. Cum vox psalmodiæ per intentionem cordis agitur, omnipotenti Deo iter ad cor paratur. 4. Reg. 1. Cum caneret psalter, facta est super Eliseum manus domini. Item hominem lætificat. In Psal. Exultabunt labia mea cum cantauero tibi. Iac. 5. Tristatur quis in vobis? oret æquo animo, & psallat. gl. Crebra psalmodiæ dulcedine nociuam tristitiæ pestem de corde expellat. Item ad Deum cor eleuat. Bern. Cum à corde foris missa fuerit omnis immunditia, oculos cordis attollit meditatio admirabilis essentiae Dei, & castæ veritatis inspectio, oratio munda & valida, iubilus laudis & desiderium ardens in Deum. ¶ Et notandum, quod homines maximè debent instare laudi diuinæ ex quo sunt redempti. Vnde nato Salvatore, facta est multitudo militiæ cælestis laudantium Deum. Luc. 2. ad prouocandum homines ad Dei laudem. David: Consecrantur tibi populi Deus, consecrantur tibi populi omnes. Et subditur causa: Terra dedit fructum suum. Terra dicitur beata Virgo, quæ dedit fructum sufficientem & hominibus & angelis ad æternam refectionem. Esa. 52. Gaudete, & laudate simul deserta Ierusalem: quia consolatus est dominus populum suum, redemit Ierusalem. Fecit Salomon duo Cherubin in lateribus arce, habentes pedes obliquatos, & quasi ad iubilandum eleuatos, vt in tripudiis habent mulieres saltando iubilantes. Arca figurat Dominicum corpus. Duo Cherubin quasi iubilantes iuxta arcam, sunt clerici & religiosi, filii Dei assumendo humanam naturam humiliatum laudantes & glorificantes. Item legitur Luc. ult. de discipulis, quod post ascensionem domini reuersi sunt in Ierusalem, & erant semper in templo laudantes & benedicentes Deum. ¶ Item notandum, quod operatio ista discretè est exercenda. In Psal. Quoniã rex omnis terræ Deus, Psallite sapienter. Item Bern. Psallite ei in vociferatione. Vociferatio est desiderij magnitudo. Vnde super illud Exod. 14. Quid clamas ad me? Dicit gl. Voces apud aures Dei nõ faciunt verba nostra, sed desideria. ¶ Et qui vult laudi Dei insistere, Primò prouidenda est munditia. Eccl. 15. Non est speciosa laus in ore peccatoris. In Psal. Confessio & pulchritudo in conspectu eius. Confessio, inquam, laudis. Can. 2. Sonet vox tua in auribus meis: vox enim tua dulcis, & facies tua decora. Denique sex sunt necessaria, quæ agit Ber. super Can. 13. sermone, his verbis: Immolantes hostiam laudis, & reddentes vota nostra de die in diem,

CURS

curemus omni vigilantia iungere sensum vsui, affectū sensui, exultationem affectui, gratuitatem exultationi, humilitatē gratuitati, libertatē humilitati, quo interdū liberis purgata mens passibus procedamus, & excedamus per inusitatas quasdam affectiones, speciales latitias, in iubileis amcenitatibus, in lumine Dei, in suauitate, in Spiritu sancto. Sensus iungendus est vsui, est, Psalmorū intelligentia cum attentione prolationi vocis. Vnde super illud Psal. Psallite sapienter. dicit gl. Nemo sapienter loquitur quod non intelligit. Bern. Cibus in ore, psalmus in corde, non negligat anima illū terere dētibus intelligentiæ suæ, ne si forte integrū gluciat, frustretur palatū sapore dulciori super mel & fauū. ¶ Item iungendus est affectus sensui. Bern. Nunquā intelliges David, donec ipsa experientia ipsos Psalmorū induerit affectus. David intelligit in illo Psalmo, Domine ne in furore tuo qui affectum timoris induit, vt ad intuitum illius furoris, quod Deus exercebit in die illa cōtremiscat. Hier. Quoties illā diem cogito, toto corpore contremisco. David intelligit in illo Psalmo. Deus iudicium tuum regi da: qui distinctionem extremi iudicii timeret, & ad Christum timorem habet. Duplici enim affectu iungitur Psalmista, quum illud peteret. Item exultatio iungenda est affectui. Vnde Hier. Malo psalmū vnum cū hilaritate mentis decantare, quā totū psalteriū cum torpore, fastidio, & acedia. Item quia leuitas solet comitari exultationē, iungenda est grauitas exultationi. David: In populo graui laudabo te. Itē: Exultate ei cum tremore, & quia homines graues solēt contemneret homines leues, vel fauorem vanæ gloriæ de grauitate sua querere, ideo humilitas iungenda est grauitati. Bern. Magna virtus humilitas, sine cuius obtentu virtus non solum virtus non fit, sed etiā in superbiā erumpit. Item quia humilitatem quandoque sequitur pusillanimitas, iungenda est etiam humilitati libertas quæ est quū cor dilatatum est abundantia gratiæ, vt morte voluntariē faciat quod pro Deo facit. 2. ad Cor. 3. Vbi Spiritus domini, ibi libertas. Tullius: Libertas est potestas viuendi vt velis. ¶ Item notandum quod nō solum laudandus est Deus sermone, sed etiam bene viuendo. Laus enim bonæ vitæ magis continua est. Aug. Qui Deum lingua laudat, non semper laudare potest: qui Deum moribus laudat, semper potest. 1. ad Cor. 10. Siue manducatis, siue bibitis, vel aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite. Aug. Si quod māducas & b. bis, ad refectionē corporis sumis reparationemq; membrorum, gratias agens ei qui tibi præbuit mortali ac fragili ista supplementorū solatia, cibum

aus & potus laudat Deum. ¶ Item notandum quòd gratior est Deo laus quæ exhibetur in aduersitate, quàm quæ in prosperitate. Gre. in Moral. Despecta vox confessionis est quam format iucunditas prosperitatis. Et intelligas hoc de cõfessione laudis. Item: Sola confessio habet meritum magni ponderis, quàm à veritate rectitudinis nõ sperat vis doloris in Psal. Rectos decet collaudatio. gl. Recti sunt qui dirigunt cor suum secundum voluntatem Dei, quæ est regula, & præponunt voluntatem meliorem suæ voluntati; id est, voluntatem omnipotentis voluntati infirmi. Curuus laudat Deum, quãdo sibi bene est: blasphematur, quando male: rectus verò semper, id est, in prosperis & in aduersis: vt dicit gl. ibidem.

De his quæ possunt hominem incitare ad gratiarum actionem. Et de beneficiis pro quibus homo regratiari debet Deo. PARS IX.

Octo sunt quæ possunt hominem incitare ad gratiarum actionem. ¶ Primum est, admonitio sanctarum scripturarum. Bern. Discite in referendo gratiã non esse tardus aut segnis. Discite ad singula dona gratias agere: diligenter considera quæ tibi apponuntur, vt nulla Dei dona debita gratiarum actione frustrentur. Tob. 3. Omni tẽpore benedic Deũ. ad Col. 3. Omne quodcũque facitis in verbo aut in opere, omnia in nomine domini nostri Iesu Christi facite, gratias agẽtes Deo & patri. Eiusd. 4. Oratori instantes vigilantes in ea in gratiarum actione. Ad Eph. 5. Gratias agentes sicut imper. i. ad Theol. 5. In omnibus gratias agite. ¶ Secundum est, admonitio creaturarum quæ incessanter nos inuitat ad gratiarum actionem. Beneficium enim datum alicui inuitat eum vt danti gratias agat. Ergo quum omnia quæ videmus homini data fuerint, secundum illud Gen. 1. Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram, & præsit piscibus maris & volatilibus cæli & bestiis terræ, vniuersaq; creature: omnia quæ videmus ad gratiarum actionem nos inuitant. ¶ Tertium est, ipsum tẽpus in quo sumus, scilicet tẽpus gratiæ: cui nulla operatio magis congruere videtur quàm gratiarum actio. Ideo valde bonũ videtur gratiarum actioni instare. Prou. 15. Sermo opportunus optimus est. Augu. ad sanctũ Aureliũ: Quid melius animo geramus, & ore probem⁹, & calamo exprimam⁹, quàm Deo gratias? Hoc enim nec dici breuius, nec audiri latius, nec intelligi grandius, nec agi fructuosius potest. ¶ Quartũ est, quod gratiarum actio operatio est quæ exercetur in paradiso. in Psal. Misericordias domini in æternum cantabo. Hoc canticum erat gratiarum actio, de hoc quod fuerimus misericorditer à periculis